

**Wydział Mechaniczny
Technologiczny**

POLITECHNIKA WARSZAWSKA

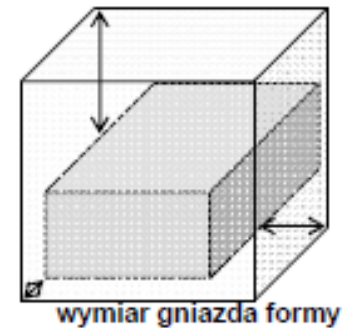

Skurcz wtórny wyprasek Czy i jak to policzyć?

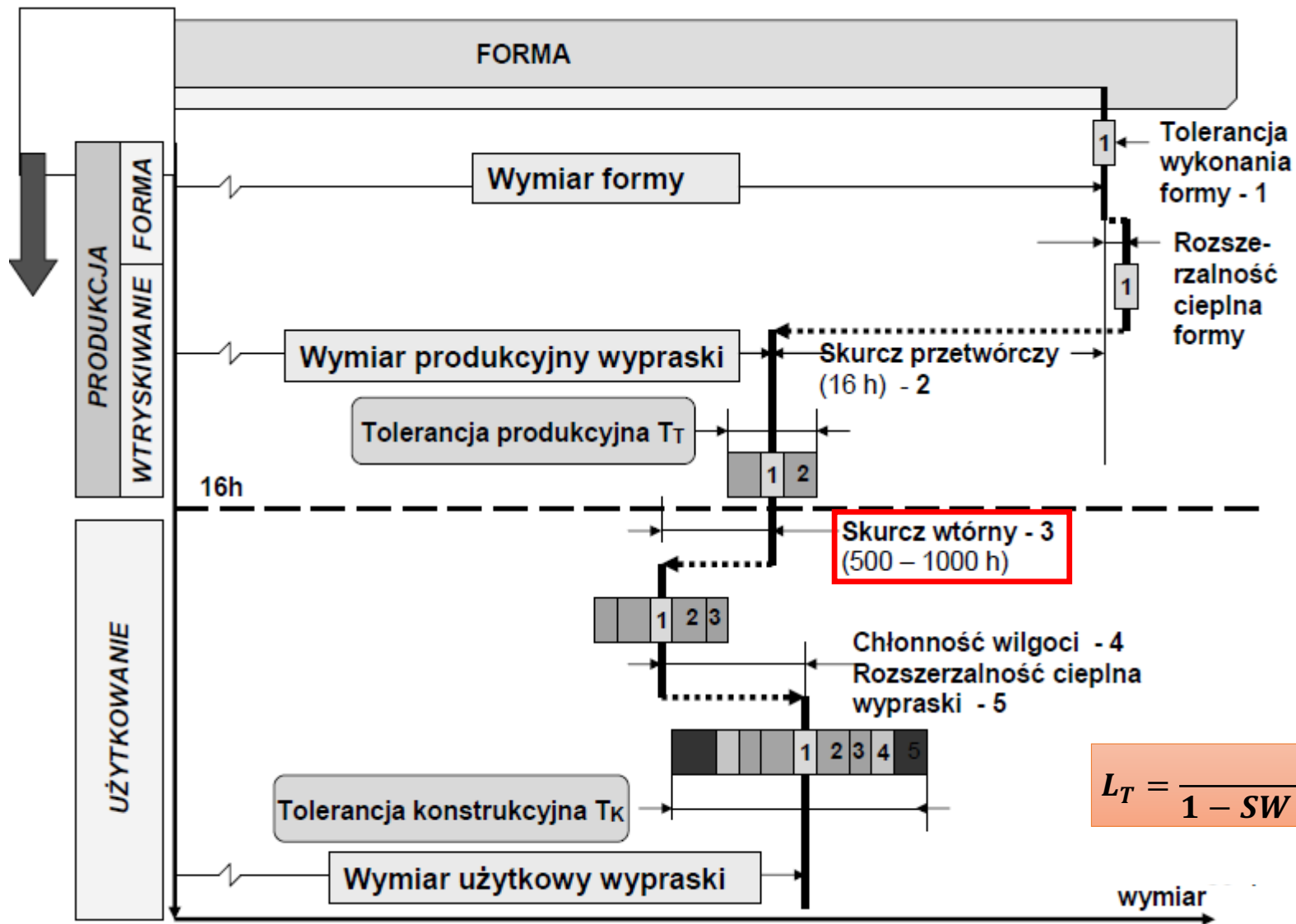
Dr inż. Przemysław Narowski
Wydział Mechaniczny Technologiczny
Zakład Przetwórstwa Tworzyw Sztucznych
Politechnika Warszawska

Skurcz przetwórczy

- Różnica pomiędzy wymiarem formy w temperaturze $23 \pm 2^\circ\text{C}$ a wymiarem wypraski mierzonym po upływie 16 h składowania wypraski w warunkach $50 \pm 5\%$ wilgotności względnej powietrza i temperaturze $23 \pm 5^\circ\text{C}$, odniesioną do wymiaru formy
- W każdym miejscu wypraski występuje innym skurcz.
- Skurcz podawany w kartach materiałowych jest to **skurcz liniowy uśredniony**.
- Mierzony w ściśle określonych normą warunkach laboratoryjnych i prawdziwy jedynie dla badanej próbki.

$$S = \frac{L_F - L_T}{L_F} 100\%$$

$$L_T = \frac{L_K}{1 - SW + \alpha(T - 23) + a_w}$$

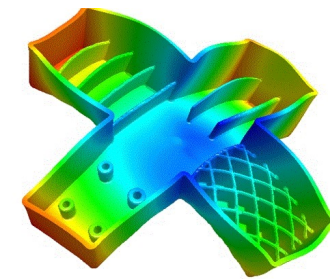
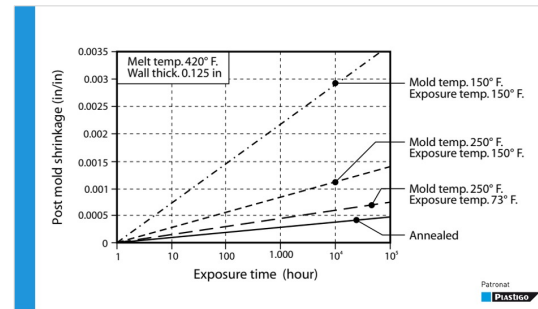
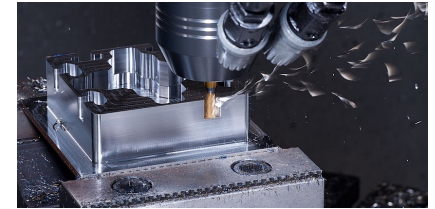
Patronat

Skurcz wtórny

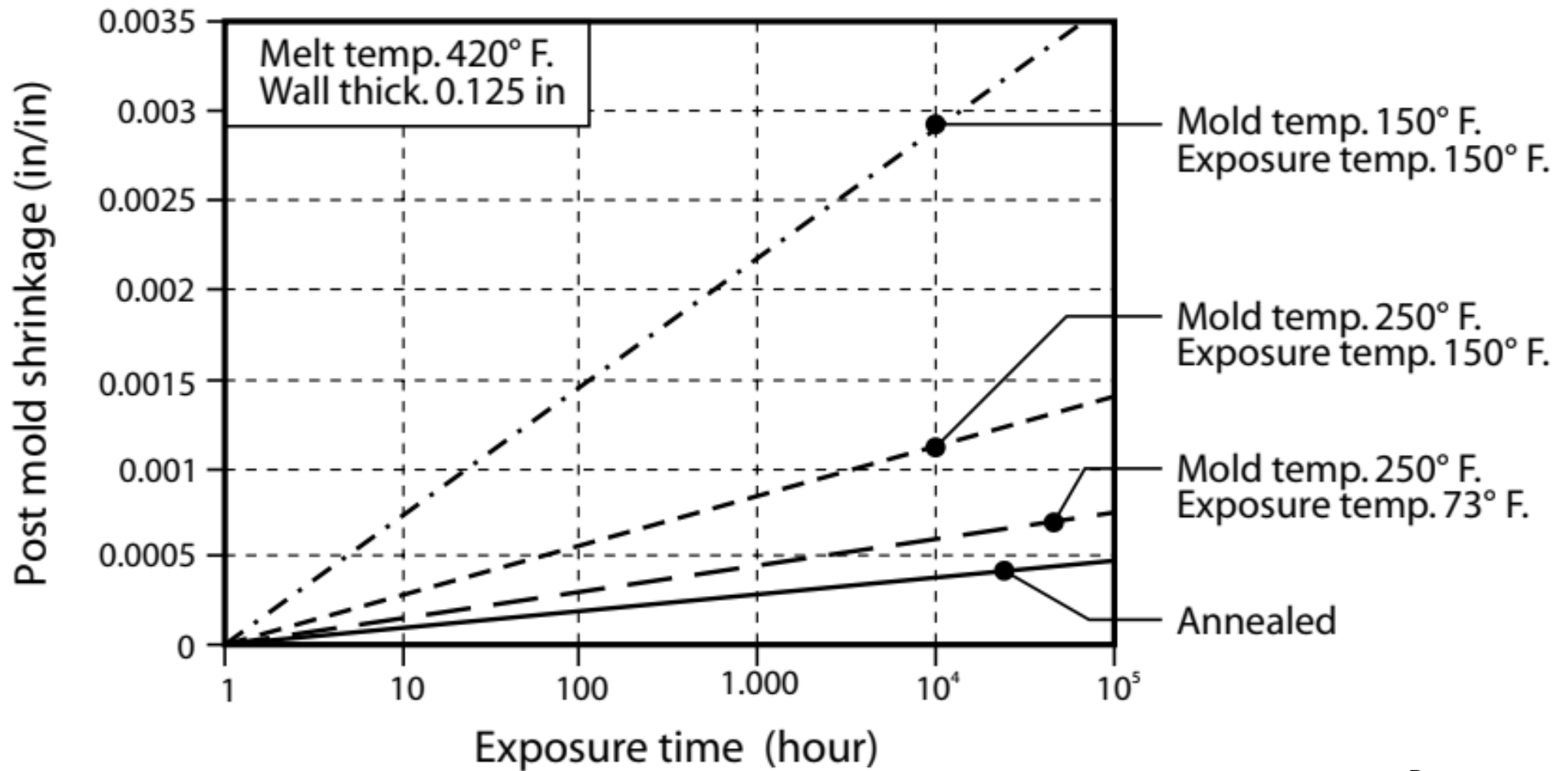
Wymiar [mm]

Czas [h]

Patronat

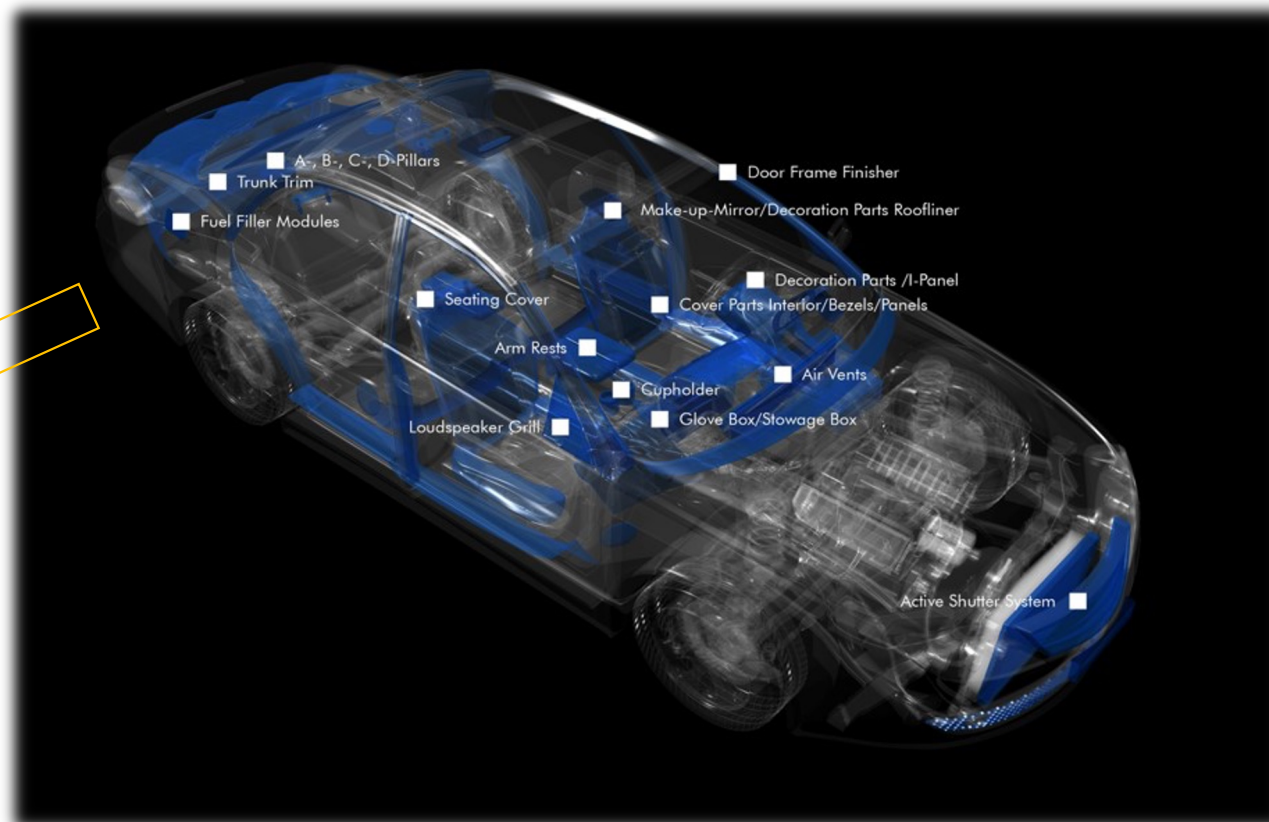
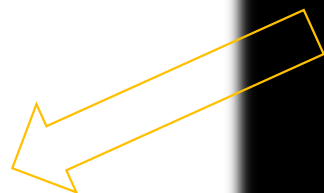
PIASTIGO

Patronat

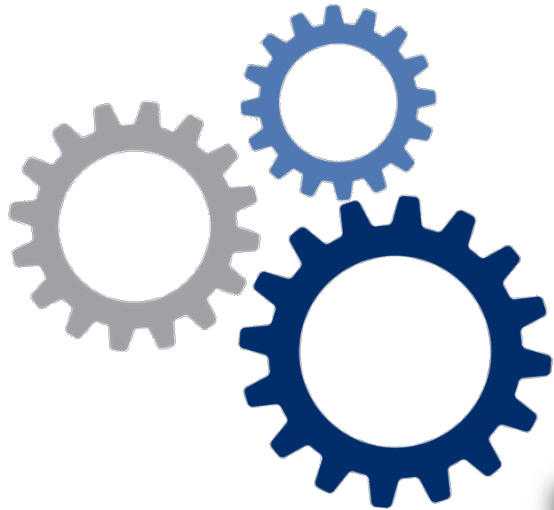
Przykład – pokrywa wlewu paliwa

Patronat

PIASTIGO

CAE - analiza wygrzewania

DR. SCHNEIDER
UNTERNEHMENSGRUPPE

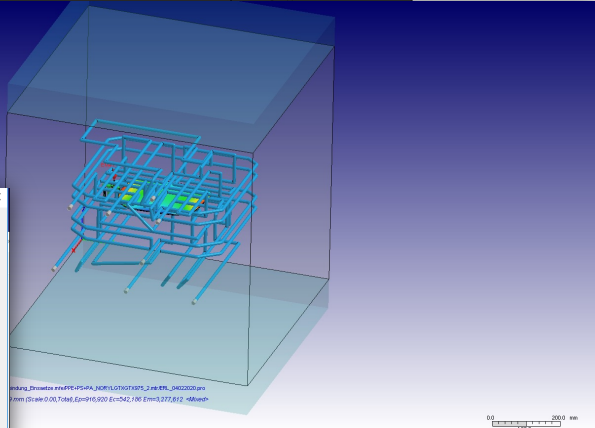
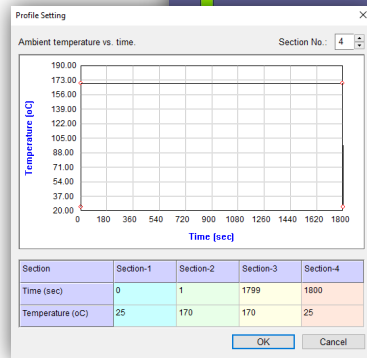
Einstellrichtlinie für Spritzgießmaschine Nr. 407 Maschinengröße: Schließkraft
Engel 350 to

Ident-Nr. 10806 - 000	Projekt MFA 2	Teile-Bezeichnung Tankklappe										1	-fach vollautom.										
Werkstoff Typ: PPO	Schussgewicht 220,95 g	Temperatur ± 10 °C	Düse.1 270 °C	Zone.2 270 °C	Zone.3 265 °C	Zone.4 260 °C	Zone.5 250 °C	Zone.6 °C	Zone.7 °C	Zone.8 °C	Zone.9 °C	Zone.10 °C	Ein										
* siehe interne Trocknungstabelle		Teilgewicht 211,23 g	Keine Angussrückführung, aufrunden.																				
Noryl GTX 975 schwarz		Anguss 4,412 %																					
Belech/Farbe (Typ. %)		Angussrückführung		Heißlufttemperatur																			
		Ja ☐ Nein ☒		Zone.1 ± 10 °C		Zone.2 ± 10 °C		Zone.3 ± 10 °C		Zone.4 ± 10 °C		Zone.5 ± 10 °C		Zone.6 ± 10 °C		Zone.7 ± 10 °C		Zone.8 ± 10 °C		Zone.9 ± 10 °C		Zone.10 ± 10 °C	
Spitzzeit 3,48 sec	Nachdruckzeit 0 sec	Kühlzeit 10 sec	Dosierzeit 10 sec	Dosiergeschw. 75 %	Schließkraft 3500 kN / t	maximaler Spritzdruck 350 kN / t	Aufgedruck $\pm 10\%$ kN		Formschutdruck 20 kN		Druck 25 25 kN		Auswerfer 20 45 mm/s		Staudruck 275 kN								
0,345 sec	0,6 sec	1,8 sec	7,5 sec	7,5 %	350	500	55 bar		10%		10%		10%		10%		10%		10%		10%		
Formöffnungsweg 620 mm		Einsparung Ja		Nein		Erhöhter spezifischer Spritzdruck: Ja		Nein		max. Spritzdruckgrenze (Spritzdruck $\pm 20\%$): 1176													
Formschutzweg 100 mm		Kernzug Ja		Nein		Einspritzen Stufe 1 bis 10: 1		2		3		4		5		6		7		8		9	
Auswerferweg 115 mm		Auswerferfertigung Ja		Nein		20 mm/s		40 mm/s		20 mm/s		mm/s		mm/s		mm/s		mm/s		mm/s		mm/s	
Düsenweg 115 mm		Auswerfer gekuppelt Ja		Nein		20 mm/s		40 mm/s		20 mm/s		mm/s		mm/s		mm/s		mm/s		mm/s		mm/s	

Darstellung der Werte:
K1: 1 K2: 3 K3: 3 K4: 3 K5: 3
0 sec

ausführen			
1	2	3	
$\pm$	$\pm$	$\pm$	mm
$\pm$	$\pm$	$\pm$	mm
$\pm$	$\pm$	$\pm$	%
$\pm$	$\pm$	$\pm$	%

03.02.2020 Zxtreche
Datum: 04.02.2020

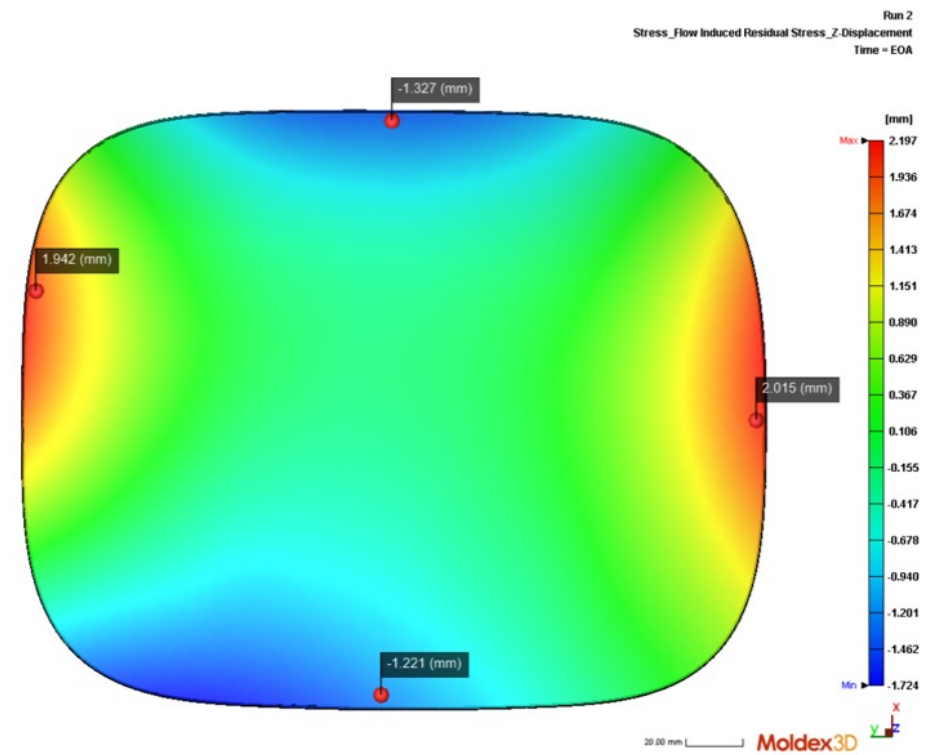
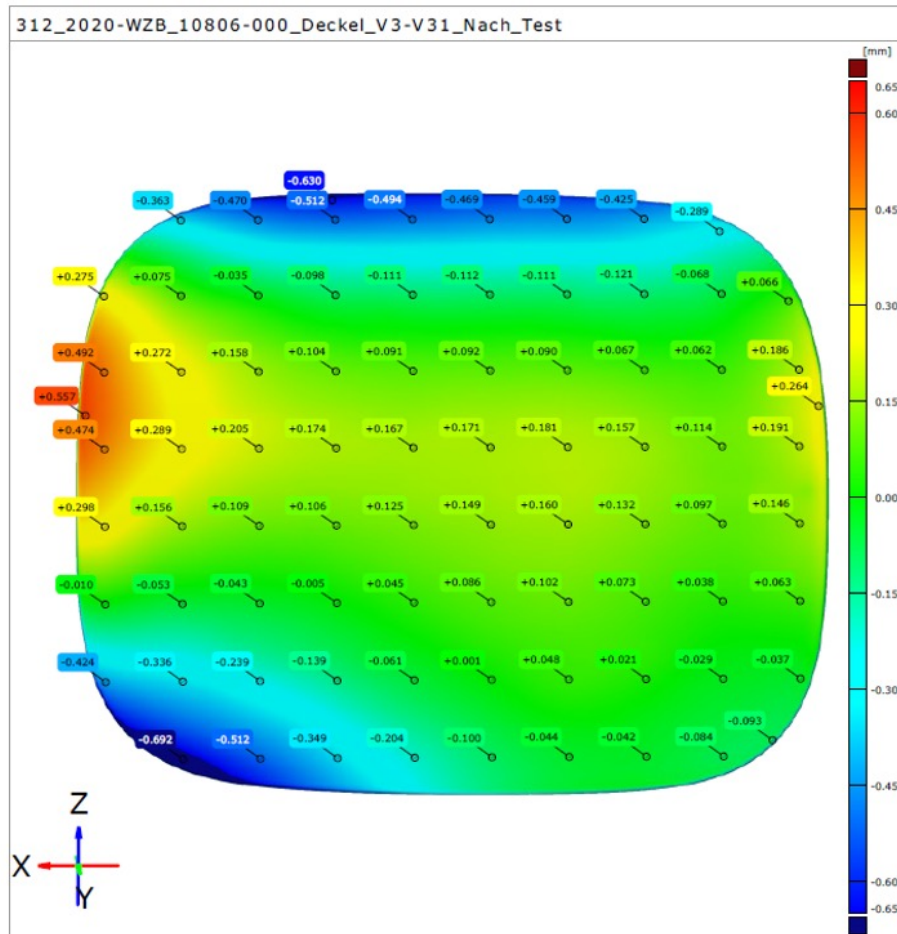

Patronat

PIASTIGO

P1 Porównanie wyników symulacji z pomiarami

Patronat

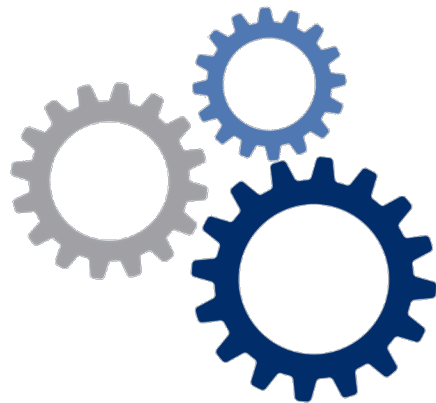

CAE - analiza wygrzewania

PRÓBA 2.

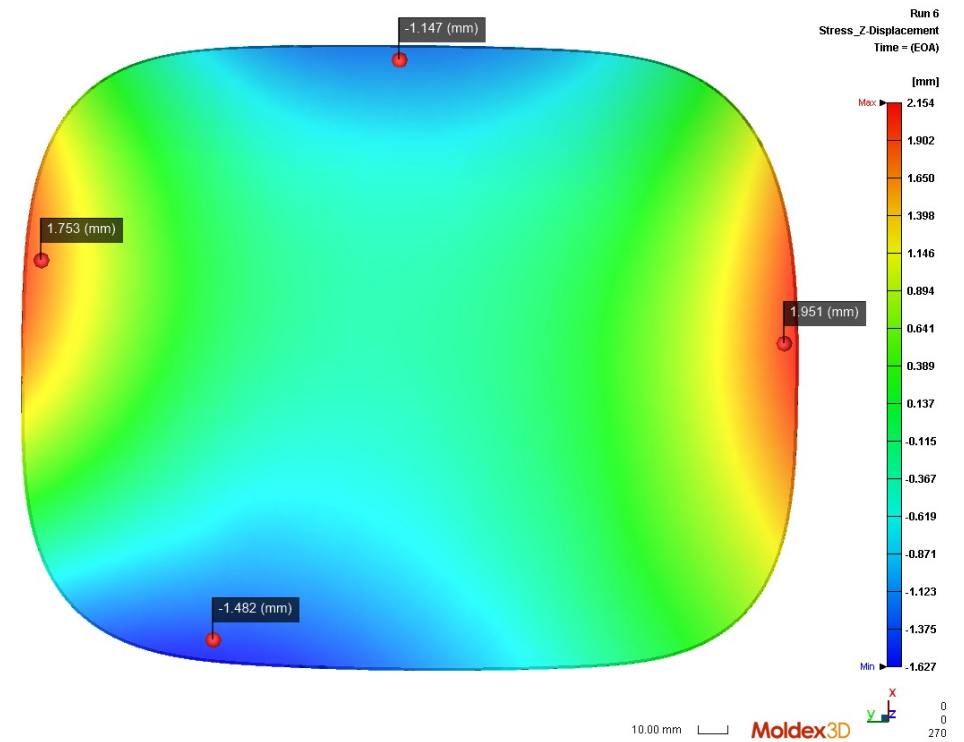
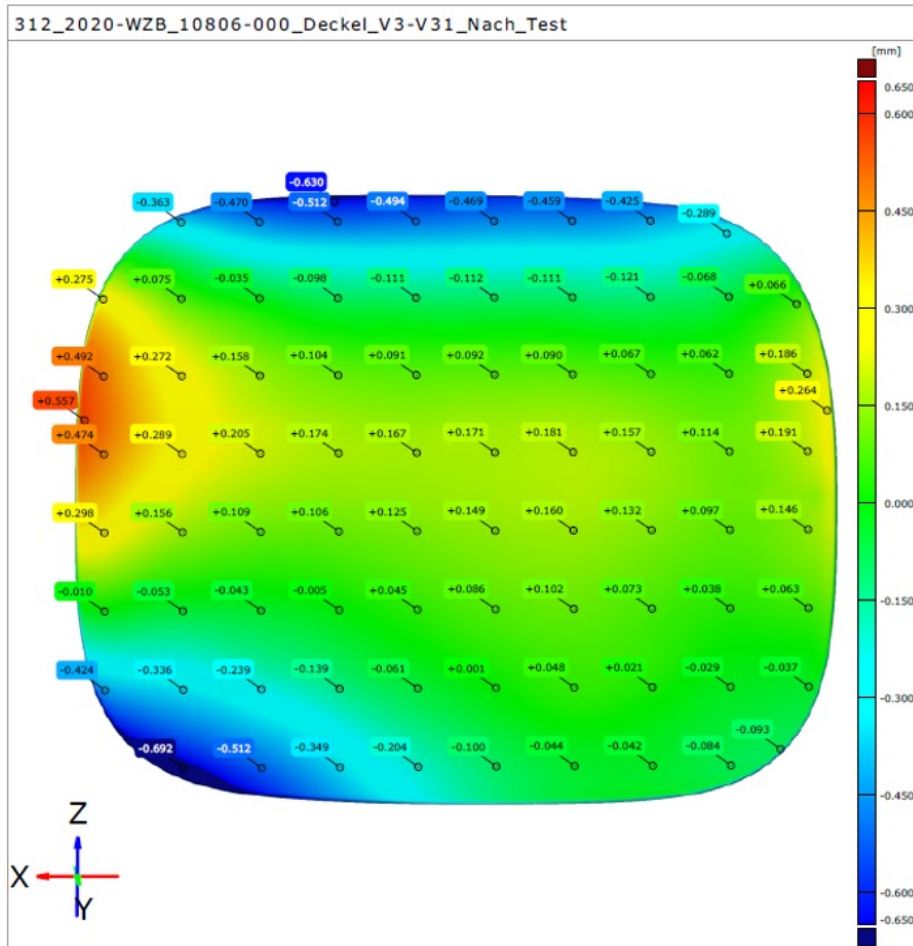
- Karta nastaw wtryskarki
- Model 3D formy (gniazdo, zimny kanał wlewowy, obiegi chłodzenia)
- Profil zmian temperatury $T(t) \rightarrow 170^{\circ}\text{C}/0.5\text{h}$
- Dodatkowe warunki:
  - 2 dni magazynowani wypraski przed i po wygrzewaniu
  - Uwzględnienie pozycji wygrzewania (grawitacja, haki)

Patronat

PIASTIGO

P2 Porównanie wyników symulacji z pomiarami

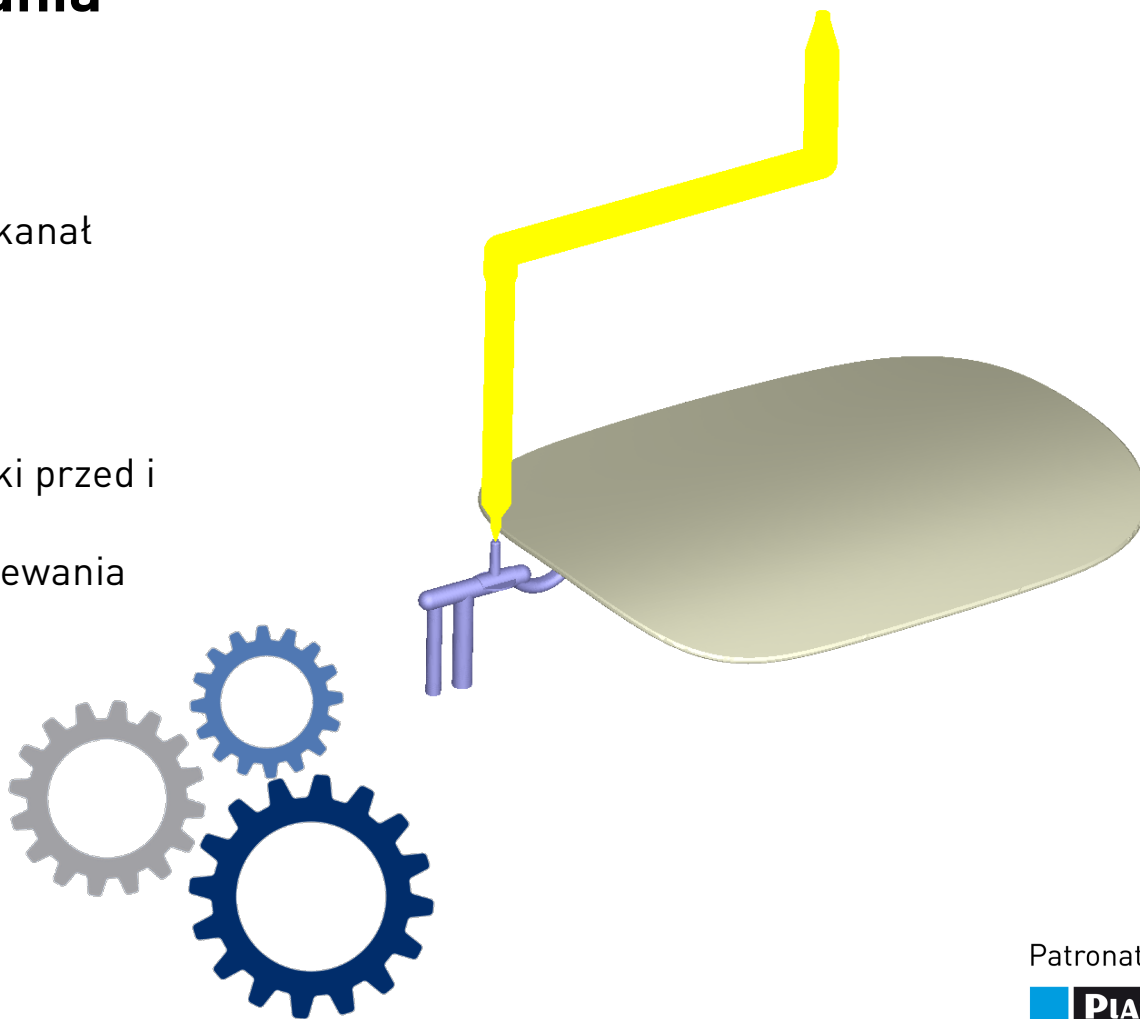
Patronat

PIASTIGO

CAE - analiza wygrzewania

PRÓBA 3.

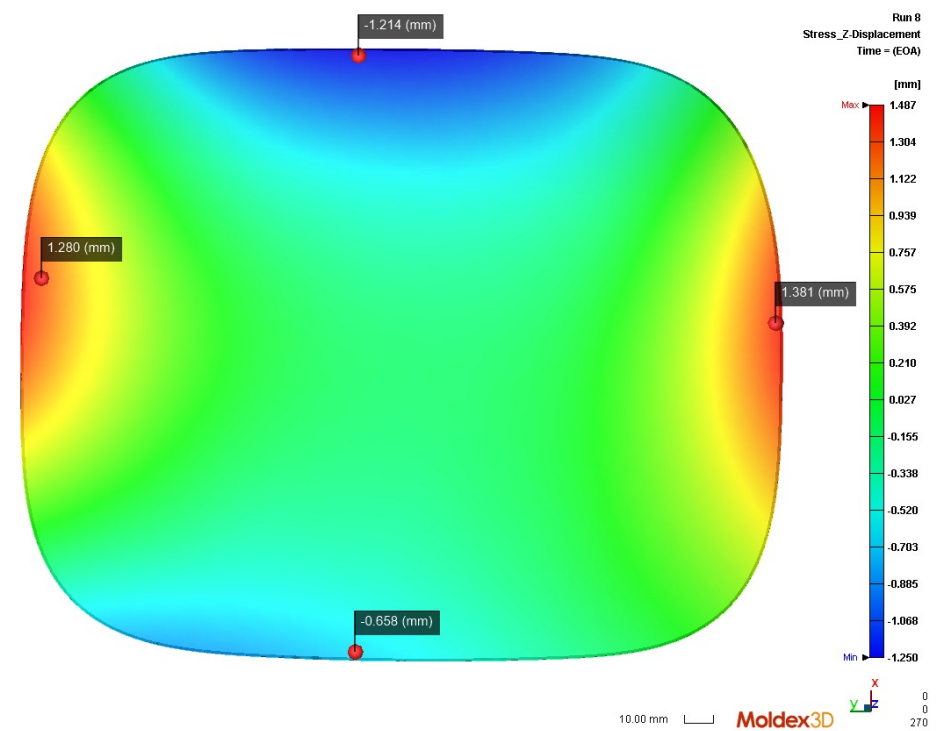
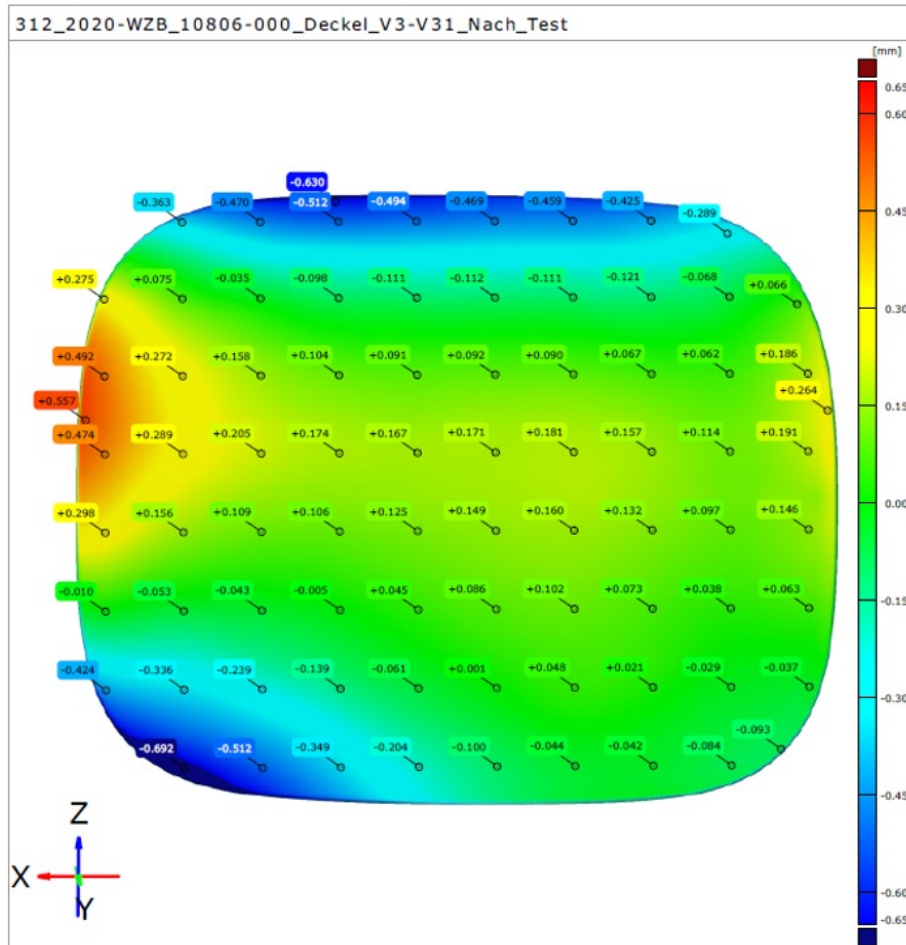
- Karta nastaw wtryskarki
- Model 3D formy (gniazdo, zimny kanał wlewowy, obiegi chłodzenia)
- Profil zmian temperatury $T(t) \rightarrow 170^{\circ}\text{C}/0.5\text{h}$
- Dodatkowe warunki:
  - 2 dni magazynowani wypraski przed i po wygrzewaniu
  - Uwzględnienie pozycji wygrzewania (grawitacja, haki)
- Uwzględniony układ GK

Patronat

PIASTIGO

P3 Porównanie wyników symulacji z pomiarami

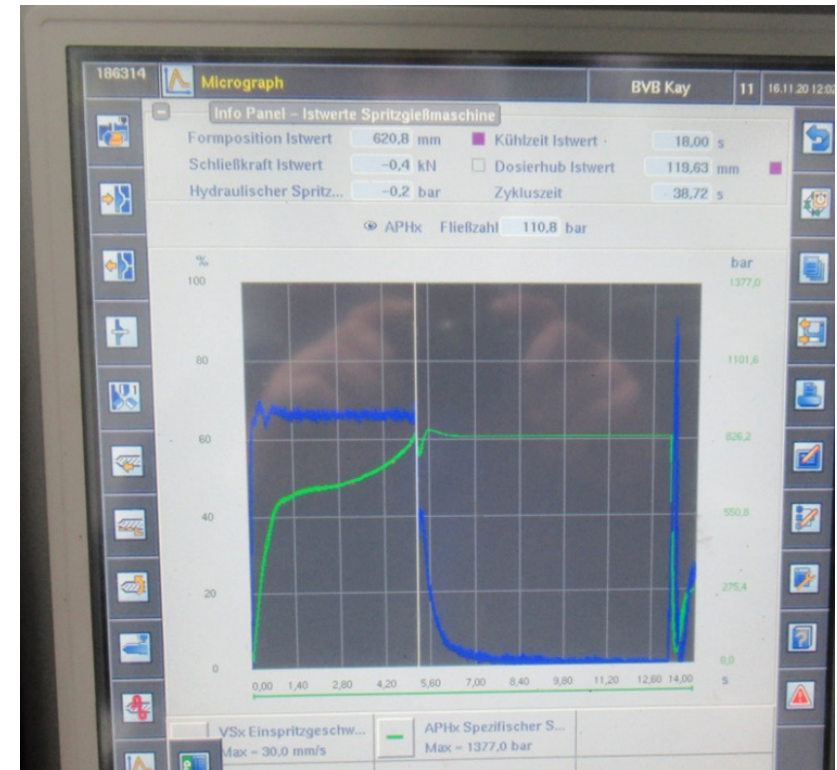
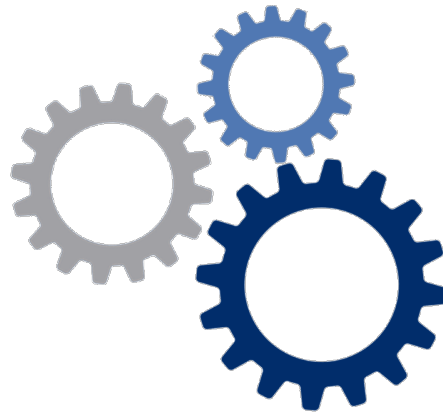
Patronat

PIASTIGO

CAE - analiza wygrzewania

PRÓBA 4.

- Karta nastaw wtryskarki
- Model 3D formy (gniazdo, zimny kanat wlewowy, obiegi chłodzenia)
- Profil zmian temperatury $T(t)$ → 170°C/0.5h
- Dodatkowe warunki:
  - 2 dni magazynowani wypraski przed i po wygrzewaniu
  - Uwzględnienie pozycji wygrzewania (grawitacja, haki)
- Uwzględniony układ GK
- Charakterystyka wtryskarki w Moldex3D

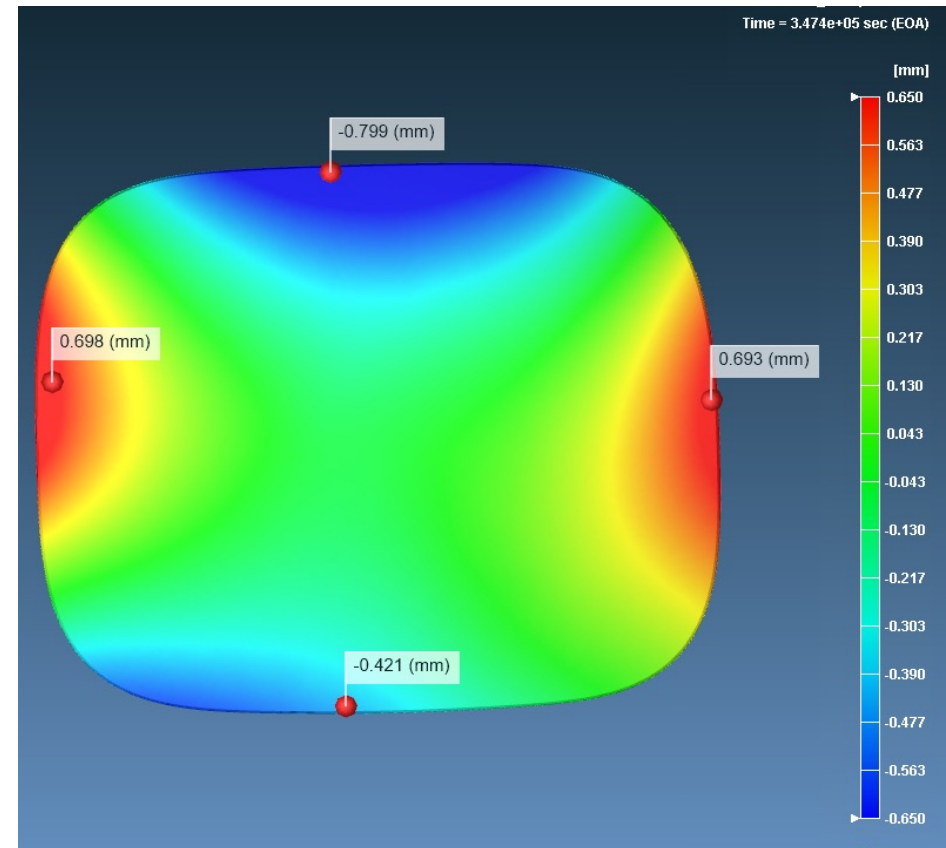
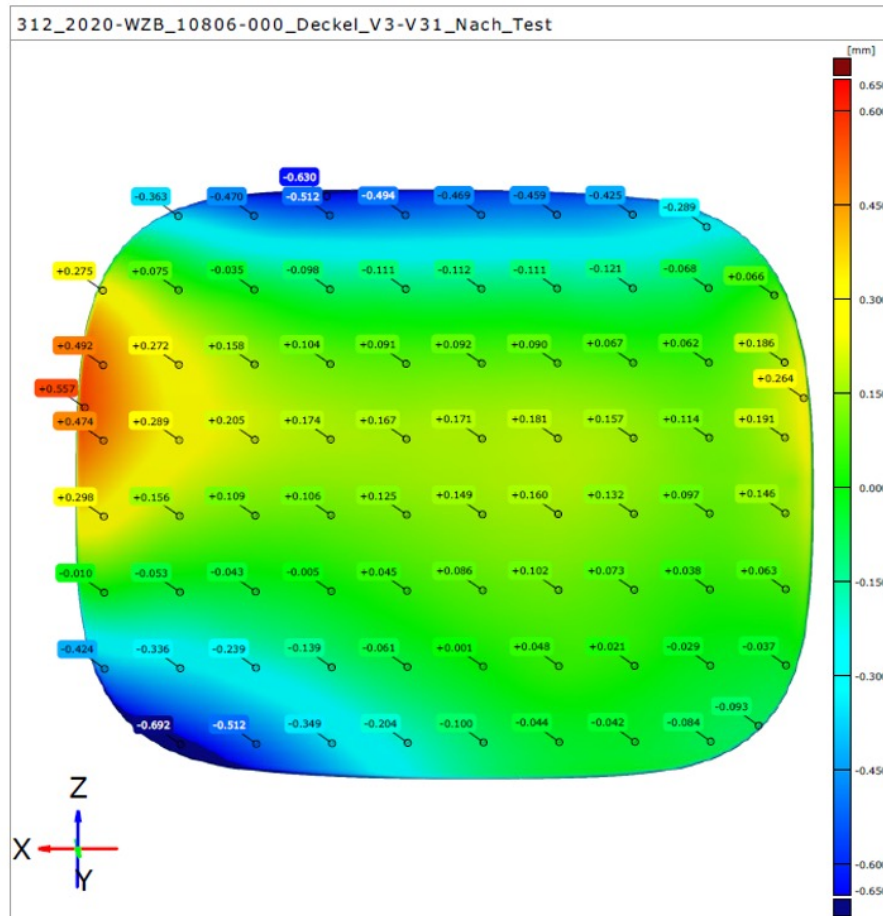

Patronat

PIASTIGO

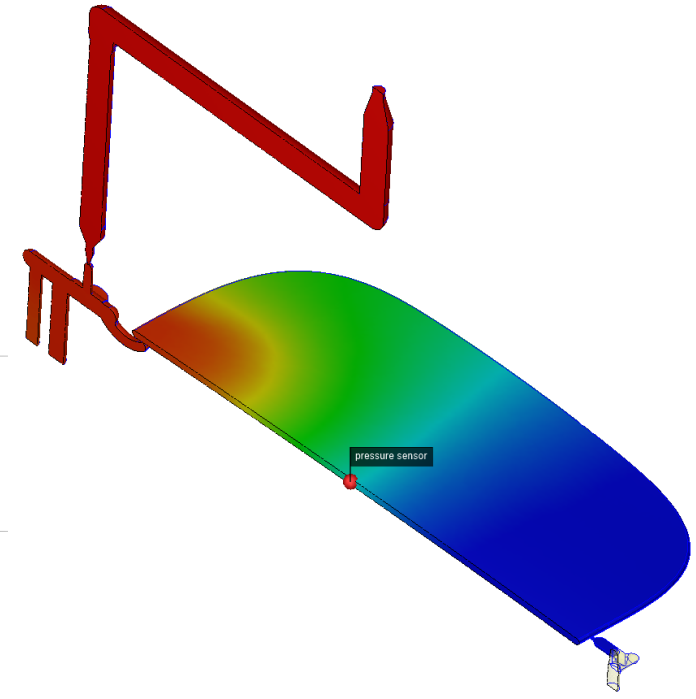
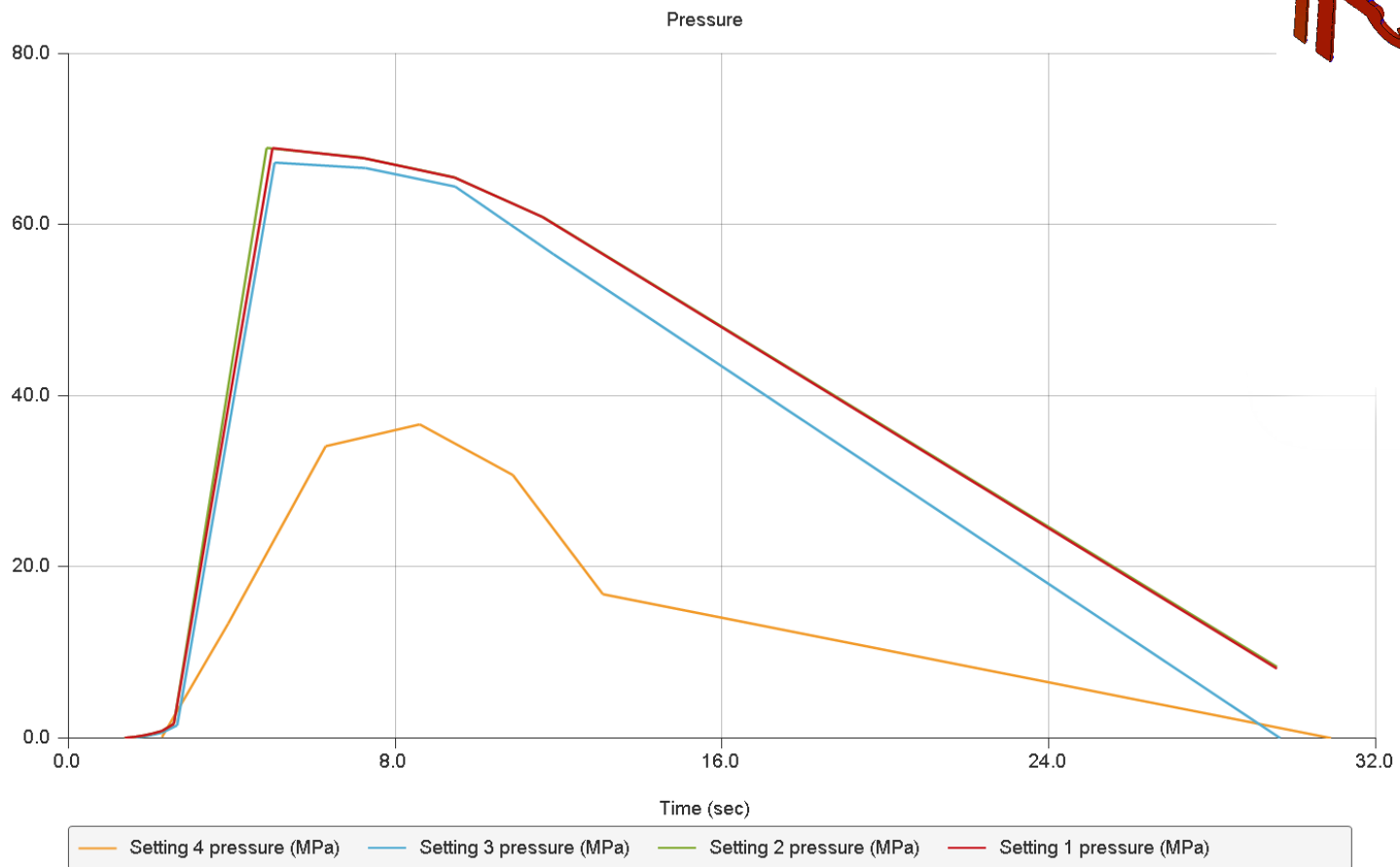
P4 Porównanie wyników symulacji z pomiarami

Patronat

PIASTIGO

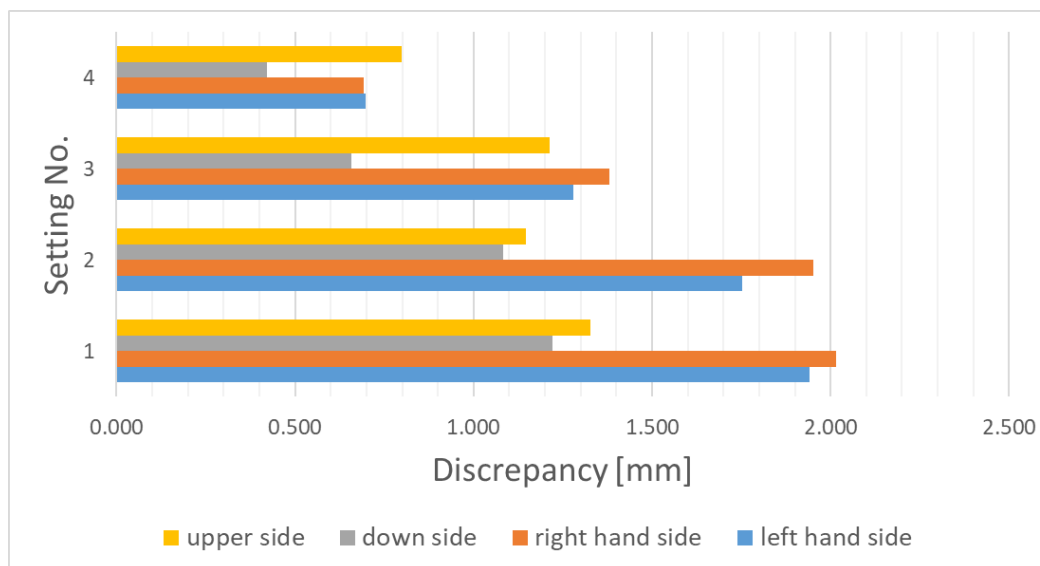
Porównanie krzywych ciśnienia

Porównanie krzywych ciśnienia

Nazwa punktu pomiarowego	3D Scan [mm]	Próba 1. [mm]	Próba 2. [mm]	Próba 3. [mm]	Próba 4. [mm]
Left hand	0,557	1,942	1,753	1,28	0,698
Right hand	0,264	2,015	1,951	1,381	0,693
Down	-0,692	-1,221	-1,082	-0,658	-0,421
Upper	-0,63	-1,327	-1,147	-1,214	-0,799

Patronat

PIASTIGO

Porównanie krzywych ciśnienia

- Moldex3D jest w stanie symulować efekty skurczu wtórnego za pomocą analizy wygrzewania.
- Przy odpowiedniej złożoności modelu można osiągnąć wysoką dokładność wyników odkształceń.
- Prawidłowe wyznaczenie wartości ciśnienia w gnieździe formy wydaje się mieć największe znaczenie dla dokładnego oszacowania skurczu wtórnego.
- Dokładne wyliczenia ciśnienia można uzyskać dopiero po scharakteryzowaniu wtryskarki w programie CAE.

Dziękuję za uwagę

Dr inż. Przemysław Narowski
Politechnika Warszawska
Email : przemyslaw.narowski@pw.edu.pl
Tel.: 698-137-911
rozwiadzaniadlawtryskiwania.pl